Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

18 ЧЕРВНЯ 1958 року СЕРЕДА № 12 (59) Ціна 15 коп.

СОРОКАРІЧЧЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ — ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО

В липні 1958 року минає 40 років з дня I з'їзду більшовицьких організацій України, на якому було утворено Комуністичну партію України — один з бойових загонів КПРС. Сорокаріччя Комуністичної партії України є знаменною датою і великим святом у житті Комуністичної партії і всього українського народу.

Натхненником і організатором Комуністичної партії України був Володимир Ілліч Ленін — вождь і організатор КПРС.

Володимир Ілліч Ленін і ЦК партії підтримали ініціативу місцевих більшовицьких організацій України по утворенню Комуністичної партії. Утворення КП(б)У нерозривно зв'язано з перемогою Великої Жовтневої соціалістичної революції і створенням Української Радянської держави.

Утворення Комуністичної партії України, а потім і інших національних комуністичних партій в складі Комуністичної партії Радянського Союзу було одним з яскравих проявів ленінської національної політики. Воно відіграло надзвичайно важливу роль у зміцненні і розвитку Української Радянської держави, в розквіті української соціалістичної нації, в побудові соціалізму і комунізму.

Перший з'їзд більшовицьких організацій України відбувся 5—12 липня 1918 року в Москві. (Україна в той час була окупована німецькими імперіалістами). На з'їзді було 72 делегати з ухвальним голосом і 147—з дорадчим, які представляли 45 партійних організацій з 4364 членами партії. Тут були представлені майже всі партійні організації великих міст і промислових центрів України: Катеринослава, Харкова, Києва, Чернігова, Донбасу, Херсона і ін. Роботу I з'їзду більшовиків України спрямовував В. І. Ленін. Перед з'їздом стояло завдання — утворити Комуністичну партію України і мобілізувати всі сили українського народу на відновлення та зміцнення Радянської влади на Україні. Це історичне завдання з'їзд виконав; було прийнято рішення: «Об'єднати партійні комуністичні організації України в автономну, в місцевих питаннях, Комуністичну партію України з своїм Центральним Комітетом і своїми з'їздами, але яка входить в єдину Російську Комуністичну партію з підпорядкуванням у питаннях програмних загальним з'їздам Російської Комуністичної партії, а в питаннях загальнополітичних — ЦК РКП».

Історичне значення I з'їзду полягає в тому, що він утворив Комуністичну партію України як нерозривну і складову частину Комуністичної партії Радянського Союзу. Комуністична партія України до свого сорокаріччя підійшла, як ніколи, єдиною, згуртованою навколо свого бойового штабу ЦК КПРС, тісно зв'язаного з широкими масами робітників, колгоспників, інтелігенції — вона перетворилася у велику провідну силу українського народу, який в братній співдружності з усіма народами СРСР успішно бореться за перемогу комунізму.

Колектив викладачів, студентів та адміністративно-технічних працівників педагогічного інституту, разом з усім українським народом, готується гідно зустріти знаменну дату — сорокаріччя Комуністичної партії України. Значна частина викладачів, аспірантів і студентів виступають з лекціями і доповідями про сорокаріччя як у своєму колективі, так і за межами інституту серед робітників, колгоспників, на виборчих дільницях. На відзнаку 40-річчя КП України в інституті готуються відкриті партійні збори, наукова сесія. Партійне бюро, комітет комсомолу і профком закликають всіх працівників інституту гідно зустріти славне сорокаріччя Комуністичної партії України.

Г. ЛЕЩЕНКО.

Найблагородніша професія

Справою навчання та виховання аномальних дітей на Україні почали займатися ще з середини XIX ст. Проте в дореволюційний час це були в більшості жалюгідні, примітивні заклади, які існували на кошти, що збиралися серед населення як пожертвування. Ці поодинокі заклади не могли охопити навчанням більше 1—2 процентів аномальних дітей. З цією мізерною частиною «щасливчиків», як правило, працювали люди випадкові, які не мали почасти уявлення про дефективних дітей.

Тільки після Великої Жовтневої соціалістичної революції, коли Радянська держава проголосила своїм основним завданням піклування про невпинне підвищення матеріального і культурного рівня всіх трудящих, справа навчання і виховання аномальних дітей стала на міцний грунт.

Тепер на Україні працюють понад 150 великих спеціальних закладів для аномальних дітей. Це в декілька разів більше, ніж у дореволюційній Росії в цілому.

Одночасно з відкриттям широкої сітки спеціальних шкіл була організована і спеціальна підготовка дефектологічних кадрів.

У 1920 році в Київському Вищому інституті народної освіти на факультеті соціального виховання був відкритий лікарсько-педагогічний відділ, на якому готувалися вчителі та вихователі спеціальних шкіл.

Дефектологічний факультет КДПІ ім. О. М. Горького пройшов досить складний шлях розвитку. За весь час його існування було підготовлено 578 дефектологів для всіх типів спеціальних шкіл.

Зараз дефектологічний відділ має велику популярність серед спеціальних шкіл УРСР. Тільки на заочному відділі підвищують свою кваліфікацію понад 250 вчителів-дефектологів. Крім того, на щорічних курсах підвищення кваліфікації дефектологів, що організовуються Міністерством освіти УРСР, викладачі секції дефектології беруть найактивнішу участь.

В 1958—1959 навчальному році на стаціонарі навчатимуться близько 230 студентів-дефектологів, які в майбутньому віддадуть всі свої знання і сили благородній справі навчання і виховання дітей, обездолених природою.

М. ЯРМАЧЕНКО.

Гості з братньої Кореї

КІЛЬКА ДНІВ у Києві перебувала делегація працівників освіти Корейської Народно-Демократичної Республіки, у складі якої були: директор Пхеньянського педагогічного інституту доцент Пак Хен Сік (керівник делегації), інструктор ЦК трудової партії Кореї Цой Дюм Гік, інспектор відділу середніх технічних закладів Міністерства культури і освіти Лем Чу Сік, декан економічного факультету Пхеньянського університету ім. Кім Ір Сена Цой Юн Гу, завідуючий кафедрою марксизму-ленінізму Пхеньянського інституту народного господарства Кім Сан Дюн.

Гості ознайомилися з роботою вищих учбових закладів та наукових установ столиці України; побували вони і в нашому інституті.

В 13 аудиторії відбулась зустріч представників братньої Кореї з нашими викладачами. У жвавій, невимушеній бесіді було піднято багато важливих питань, висловлено чимало цікавих думок.

Відповідаючи на численні запитання присутніх, директор Пхеньянського педагогічного інституту тов. Пак Хен Сік розповів про структуру народної освіти КНДР, про ті великі труднощі, які довелося подолати корейському народові, ліквідуючи наслідки жахливої війни.

Зокрема, тов. Пак Хен Сік розповів:

— У 1945 році в Північній Кореї не було жодного вищого учбового закладу. Зараз у країні діє двадцять інститутів, серед яких 2 педагогічних і 4 вчительських. Загальна кількість студентів у республіці досягає 25 тисяч.

З 1950 року в КНДР запроваджено обов'язкову початкову освіту, а з 1960 р. буде введено обов'язкову неповну середню освіту.

В зв'язку з цим відчувається велика потреба у висококваліфікованих кадрах. Важливу роль у цій справі відіграє Пхеньянський педагогічний інститут, де на денному і заочному відділах вчаться більше трьох тисяч студентів. У цьому інституті працюють 6 факультетів: філологічний, де готують викладачів російської мови і корейської мови та літератури, історико-географічний, хіміко-біологічний, педагогічний, фізико-математичний та факультет фізкультури і спорту.

Сімдесят процентів студентів інституту — чоловіки і тільки тридцять процентів — жінки.

Трудова партія та уряд КНДР постійно піклуються про студентів. Крім звичайних стипендій, введено спеціальні стипендії спілки молоді, існують стипендії (з надбавкою 80 процентів) для сиріт.

На турботу партії і уряду молоді патріоти відповідають сумлінним ставленням до навчання і самовідданою працею.

Кожного року влітку, під час канікул, студенти на протязі місяця працюють на будівництві. Їхніми руками зводяться житлові будинки, гуртожитки, вони прокладають водопровідні, каналізаційні сітки тощо.

Вся країна охоплена трудовим поривом. Кожен в міру сил і можливостей вносить свою частку праці у будівництво соціалізму.

Так, молодші мешканці Пхеньяна, школярі, своїми маленькими руками перетворили свою улюблену столицю в квітучий сад.

Вся робота в КНДР проводиться під лозунгом: «Вчитись працювати у Радянського Союзу!».

Після бесіди гості ознайомилися з роботою кабінетів і лабораторій, побували на державному екзамені з історії КПРС на дошкільному відділі педагогічного факультету.

Ю. ПОЛУДНЕНКО.

На фото: вгорі — професор О. К. Бабенко знайомить членів делегації з обладнанням навчальних майстерень; внизу — гості оглядають кабінет лекційного експерименту кафедри фізики. Фото М. Шуряка.

Вступаємо у вирішальний період

Річна навчальна робота на заочному відділі вступає у свій завершальний період. На липневій сесії, як і завжди, будуть підведені підсумки роботи за минулий навчальний рік.

Працівникам заочного відділу, деканатам факультетів, завідуючим кафедрами і викладачам необхідно подбати про організоване проведення сесії, забезпечити якісне читання лекцій, проведення семінарських, практичних і лабораторних занять на високому науково-методичному рівні, а також створити сприятливі умови для складання заліків, поточних і державних екзаменів.

Заочному відділу, деканатам і кафедрам необхідно здійснити ряд заходів, які б забезпечували проведення липневої сесії на високому рівні. Завідуючим кафедрами, керівникам деканатів і заочного відділу в основу своєї роботи в період липневої сесії слід покласти методичний лист Міністерства освіти УРСР про проведення літніх навчально-екзаменаційних сесій студентів-заочників, наказ директора інституту про якісне проведення липневої сесії та нове положення про курсові екзамени і заліки.

У цих документах підкреслюється і ставиться завдання перед кафедрами забезпечити навчальну роботу на сесії найбільш кваліфікованими силами викладачів інституту, подбати про якісне і своєчасне планування всіх видів навчальної роботи викладача з даної дисципліни, включаючи і настанови до тих тем курсу, які самостійно вивчатимуться заочниками, а також вказівки щодо написання контрольних робіт. Крім того, завідуючі кафедрами зобов'язані уважно і систематично контролювати якість читання лекцій і проведення інших видів навчальної роботи шляхом відвідування занять і стенографування, оперативно виправляти помічені недоліки, негайно реагувати на випадки порушення правил проведення екзаменів та на лібералізм при оцінці знань студентів.

Успішне проведення сесії в значній мірі буде залежати від здійснення деканами факультетів систематичного контролю за навчально-виховною роботою на заочних відділах їх факультетів.

На цій сесії вперше заплановано провести методичні конференції викладачів і студентів-заочників. Очолити і взяти керівництво цією роботою в свої руки — завдання деканів факультетів, зав. кафедрами і керівників заочного відділу.

Значну роботу в час сесії має провести апарат заочного відділу. Він мусить забезпечити підготовку всієї документації для проведення сесії, вживати оперативні заходи для забезпечення нормального проведення навчального процесу, систематично контролювати роботу студентів і викладачів та налагодити своєчасне і точне ведення навчально-облікової документації.

Здійснення всіх цих заходів буде сприяти організованому і високоякісному проведенню сесії.

О. БІЛИЙ,
заст. директора інституту по заочному навчанню.

Семінар представників трьох республік

Позавчора, 16 червня, в актовому залі нашого інституту розпочав роботу Міжреспубліканський науково-методичний семінар завідуючих кафедрами російської, української, білоруської і молдавської мов педагогічних інститутів, скликаний міністерствами освіти України, Білорусії і Молдавії. Семінар присвячений питанням поліпшення підготовки вчителів-мовників на факультетах широкого профілю педагогічних інститутів.

Роботу семінару відкрив вступним словом Міністр освіти Української РСР академік АН УРСР І. К. Білодід.

На денному засіданні 16 червня було заслухано доповіді: доцента нашого інституту Г. П. Лещенко — «Сорок років з дня скликання І з'їзду Комуністичної партії України», Міністра освіти УРСР академіка І. К. Білодіда — «Завдання підготовки вчителів-мовників широкого профілю», заступника директора Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР доцента К. К. Целуйко — «Завдання мовознавчих кафедр педагогічних інститутів у підготовці до IV Всесвітнього з'їзду славістів у Москві».

Учасники семінару заслухають і обговорять ряд доповідей про принципи побудови мовознавчих курсів, про участь кафедр у керівництві навчально-виховним процесом і науковою роботою тощо.

Робота семінару триватиме до 21 червня.

В. ПАРАСУНЬКО.

Прохання майбутніх випускників

Систематична робота консультпункту на протязі року значно допомогла студентам-заочникам у підготовці до екзаменів.

У нас, четвертокурсників відділу російської мови та літератури (старого набору), проводились консультації з тих предметів, які виносяться на літню сесію цього року (з історичної граматики, історичного матеріалізму, російської літератури XIX ст., української літератури XIX та початку XX ст.).

Більшість студентів нашого курсу — це вчителі шкіл міста Києва та Київської області. У своїй повсякденній роботі вони знаходять час і для сумлінної роботи в школі, і для успішного навчання в інституті. Це такі вчителі, як Ф. Губенко (с. Переселення, Кагарлицького району, Київської області), М. Стажкова (136 середня школа м. Києва), Р. Мільман (50 середня школа м. Києва) і багато інших.

Ми переходимо на V курс. У нас, студентів — майбутніх випускників, є одне велике прохання до заочного відділу: консультації у слідуючому півріччі спрямовувати на те, щоб якомога краще допомогти студентам у їх підготовці до успішного складання державних екзаменів.

Д. ГАЛЬПЕРІНА.

Уважно записували і з інтересом слухали студенти 44-ї групи математиків лекції з політекономії; семінарські заняття відвідували систематично, готувалися до них старанно.

П'ять «відмінно», чотири «добре», сім «задовільно» — такий результат екзамену з політекономії в цій групі.

Глибокі і міцні знання виявили М. Кухарчук, О. Куценко, Г. Нещак, А. Панченко, С. Сніжко. Їх відповіді оцінено найвищим балом.

На фото: викладач політичної економії доцент Г. Ю. **Репухова** слухає відповідь студентки **В. Кузьменко.**

Фото М. Шуряка.

А у нас не все гаразд

Не дуже жарко зараз надворі, але пора в інституті гаряча — екзаменаційна!

Першокурсники фізико-математичного факультету склали вже 2 екзамени. Проте результати їх далеко не втішні: 19 студентів одержали оцінку «незадовільно»!

Серед товаришів, що «відзначилися», безумовно, є такі, яким просто важко дається навчання. Це Т. Грабовець, І. Карпенко, І. Радченко. Вони сумлінно працювали. Не можна сказати цього про інших — про Л. Ткаченко, наприклад. Вона має всі дані для успішного навчання і з двох екзаменів не склала... жодного! О. Бичков з матаналізу одержав оцінку «добре», а з історії КПРС — «незадовільно».

Чому ж так сталося? На нашу думку, насамперед тому, що комсомольська організація курсу звертала недостатню увагу на самостійну роботу студентів, не організувала вчасної допомоги товаришам, які її потребують (Л. Головченку, З. Богдан та ін.).

Залишилося три екзамени. Справа честі кожного комсомольця — докласти всіх зусиль до того, щоб на курсі не було жодної незадовільної оцінки!

А. ТАТАРОВА,
З. НАГАЙЧЕНКО,
студентки І курсу фізико-математичного факультету.

Забувають, що це необхідно

У кожному семестрі студенти нашого інституту після вивчення курсу «Учбове кіно» складають екзамен державній комісії, після чого їм присвоюється кваліфікація кінодемонстратора. Посвідчення, які вручаються тут же майбутнім вчителям, дають право користуватися фондом учбових, науково-популярних та хронікально-документальних фільмів, зосереджених у конторах Головкінопрокату та фільмотеках системи Міністерства освіти.

У цьому півріччі екзамен на права кінодемонстратора першими склали студенти II курсу українського відділу мовно-літературного факультету. Потім студенти I курсу дошкільного відділу та II курсу відділу спецпедагогіки педагогічного факультету.

Найкращі результати показали студенти III курсу математичного відділу фізико-математичного факультету.

Одержали права кінодемонстратора також аспірант кафедри методики фізики М. Кузей і лаборанти кафедри психології А. Андрійчук та Л. Граб.

Всього екзамени склали 166 осіб.

На жаль, жоден студент II курсу спецпедагогіки педагогічного факультету не одержав прав кінодемонстратора.

Чому ж педфак відстає в цій важливій справі?

З. АБОЛІХІНА,
викладач кафедри учбового кіно.

Справи йдуть непогано

Останні й найвідповідальніші екзамени в стінах інституту складають випускники дошкільного відділу педагогічного факультету.

Ми завітали до них. Дівчата саме складали свій перший державний екзамен — історію КПРС. Предмет серйозний і не з легких. Та обличчя випускниць сяють посмішками: отже, справи йдуть непогано! І дійсно, наслідки екзамену досить відрадні: з 48 складаючих 18 — одержали оцінку «відмінно», 17 — «добре». Серед випускниць, що виявили глибокі знання, Сталінська стипендіатка В. Заїка, К. Бела, Н. Давидчук; міцні знання виявили і Л. Воронцова, О. Доброва і багато інших.

На наших знімках ви бачите відмінницю **З. Товстоляк** на першому державному екзамені з історії КПРС. Її змістовну відповідь уважно слухають і екзаменатори, і товариші по курсу.

Корисно, потрібно

Наукова аспірантська конференція кафедр української та російської літератури заслухала і обговорила 7 доповідей. По суті, це були короткі і змістовні повідомлення, що стосуються тих чи інших розділів дисертацій.

«Літературно-критичні виступи С. Васильченка» (В. Олійник), «До питання романтизму в композиції поеми «Гайдамаки» Шевченка» (М. Гнатюк), «Ранні оповідання й повісті С. Скляренка (В. Шишло) — з такими доповідями виступили аспіранти третього року навчання кафедри української літератури. Л. Сухоставська виступила з цікавим аналізом досі несправедливо замовчуваного романа М. Златовратського «Устои», а О. Саушкін — із спробою конкретного розбору «Принципів мовної характеристики персонажів трилогії О. Толстого «Хождение по мукам». З темою «Показ формування нової людини в трилогії Ю. Смолича» дебютувала аспірантка другого року навчання О. Манченко. Цікаво, емоціонально насичено прозвучав виступ І. Проценка методологічного характеру — про «Повість Вовчка «Кармелюк» у 8 класі».

Товаришам, які виступали, були поставлені питання, що стосуються окремих положень їх робіт; відбувся жвавий обмін думками.

Особливо активною була дискусія навколо доповіді І. Проценка. І це закономірно: адже тема його найбільше стосується практичних потреб життя! Аспірантки Г. Гайдай, М. Рева зауважили, що на сьогодні всі методологічні посібники подають дуже багато теоретичного матеріалу по темі уроку, але в значно меншій мірі звертають увагу на методику його викладу. Вони висловили побажання, щоб учителеві рекомендувалось матеріалу рівно стільки, скільки він може подати учням за 15—20 хвилин уроку. Цілком протилежну думку висловила О. Манченко. Доктор педагогічних наук Т. Ф. Бугайко у своєму виступі підкреслила, що т. Проценко вірно зробив, подавши максимальну кількість матеріалу по темі, а вже справа вчителя, що йому вибрати для себе. Тут треба враховувати загальну підготовку класу, кількість годин, відведених на вивчення творчості письменниці, і т. п.

Доцент Л. М. Карлов відзначив, що аспірантка Л. Сухоставська чимало попрацювала над аналізом твору, але не дослідила описи природи та не підкреслила значення документальності цього твору; мало уваги вона також приділила показу чиновництва.

Аспіранти В. Олійник і О. Саушкін висловили зауваження з приводу окремих деталей прослуханих повідомлень. Між ними розпочалася гостра і трохи пристрасна суперечка.

Підводячи підсумки роботи конференції, доцент Ю. С. Кобилецький підкреслив, що аспіранти серйозно працюють над обраними темами, але основною хибою всіх без винятку робіт є недостатнє використання літературних джерел, слабке висвітлення творчості письменників у конкретному літературному процесі. Великим недоліком є і те, що в прочитаних доповідях не показано нерозривний зв'язок художніх засобів з ідейним змістом аналізованих творів, а здебільшого це робиться окремо.

Аспіранти ще не зовсім чітко формулюють теми, не вміють всебічно, з урахуванням історичної обстановки, змалювати постать письменника, а захоплюються або тільки ідейним змістом твору, або тільки аналізом його художніх засобів, а це треба поєднувати.

Позитивне значення цієї конференції безсумнівне. Вона показала, над чим і як працюють аспіранти, що їх цікавить.

У необхідності проведення таких конференцій не може бути сумнівів.

П. ОРЛИК.

Життя, присвячене науці

Теплими, сердечними були проводи на пенсію заслуженого діяча науки УРСР професора Олександра Матвійовича Астряба.

Подякувати йому за багаторічну творчу працю і висловити свої найкращі побажання прийшли і молоді, і старі його вихованці, колеги Олександра Матвійовича, які разом з ним з перших років Радянської влади брали активну участь у будівництві нової школи.

Більше 50 років віддав Олександр Матвійович почесній справі розвитку методики математики на Україні. З них 30 — він працював у нашому інституті професором і завідуючим кафедрою методики математики. Разом з тим О. М. Астряб керував відділом методики математики Українського науково-дослідного інституту педагогіки, одним з організаторів якого він був.

Учителі математики добре знають Олександра Матвійовича як автора та редактора багатьох методичних посібників. Йому належать більше ста друкованих праць.

25 аспірантів, учителів і викладачів педвузів захистили свої кандидатські дисертації, написані під керівництвом О. М. Астряба, і працюють у різних вузах Радянської України. На математичних кафедрах нашого інституту працюють 6 кандидатів наук — його колишні учні. Серед них декан фізико-математичного факультету О. П. Сергунова, завідуючий кафедрою елементарної математики та методики математики І. Є. Шиманський. Чимало учнів старого педагога працюють викладачами математики в середніх школах. І всі вони згадують свого вчителя з глибокою вдячністю.

Колишні вихованці О. М. Астряба підтримують з ним тісний зв'язок: одні через листування, інші — приходять до нього, діляться своїми успіхами і невдачами.

Партія і уряд високо оцінили заслуги О. М. Астряба у розвитку педагогічної науки, відзначивши його 75-річчя з дня народження і 50-річчя науково-педагогічної діяльності найвищою нагородою — орденом Леніна.

Виголошуючи тости за довгі роки доброго здоров'я Олександра Матвійовича, його колеги і учні висловлювали сподівання, що він не пориватиме зв'язків з інститутом, буде і надалі передавати свій великий досвід молодим педагогам і науковцям.

Розчулений Олександр Матвійович, непомітно змахнувши непрохану сльозу, подумав: «Ось вона, моя зміна, яку я так дбайливо ростив. Тепер я можу спокійно йти на відпочинок».

Так, Олександр Матвійович може спокійно відпочивати. І хай його відпочинок буде таким же світлим, яким було все його трудове життя.

В. КУХАР,
Є. ЧЕНАКАЛ.

НОВІ ВИДАННЯ

Останнім часом в нашому інституті вийшов з друку ряд цікавих видань. Серед них: лекція доктора педагогічних наук Т. Ф. Бугайко «Ідейно-естетичне виховання учнів на уроках літератури», брошури доктора філологічних наук І. І. Пільгука «Т. Шевченко і декабристи» та кандидата філософських наук В. І. Войтка «Марксистсько-ленінська теорія націй і національного питання».

Видано також «Бібліографічний збірник», присвячений 40-річчю встановлення Радянської влади на Україні. Його склали працівники інститутської бібліотеки О. Балабанова та І. Недоступ. У збірнику показані друковані праці співробітників інституту за період з 1944 по 1957 рр., подано покажчик доінститутських видань 1939—1957 рр., опубліковано список дисертацій, які були захищені в інституті з 1948 по 1957 роки.

Цінне починання

В цьому році вперше в нашому інституті була проведена аспірантська звітно-наукова конференція.

На секції фізико-математичних наук (керівник — доктор фізико-математичних наук професор С. Ф. Фещенко) було заслухано та обговорено 10 доповідей. «До питання про асимптотичне представлення розв'язків систем лінійних диференціальних рівнянь, коефіцієнти яких залежать від параметра» (М. Шкіль), «Розклад різницевого оператора по власних функціях» (І. Сенчихіна), «Одномірно-сингулярна крайова задача для диференціального рівняння четвертого порядку» (Г. Москаленко), «Асимптотичне знаходження власних значень диференціального рівняння четвертого порядку» (Л. Федчун), «Загальний огляд навчальної та науково-методичної літератури з елементів математичного аналізу середньої школи» (К. Топольницька), «Методичний аналіз навчальної літератури з трансцендентних рівнянь» (О. Дейнега), «Роль теми «Зміна агрегатного стану речовини (пароутворення і конденсації)» в здійсненні політехнічного навчання в середній школі» (О. Іваненко).

На секції була заслухана одна доповідь з експериментальної фізики аспіранта Є. Кравчука, в якій він розповів про основні результати своєї дисертаційної роботи, а також дві доповіді з педагогічного факультету: «Індивідуальні особливості розумової діяльності молодших школярів (I—II класів) при засвоєнні арифметики» (В. Сіллер) та «Класики марксизму-ленінізму про трудове виховання підростаючого покоління» (М. Рябухін).

Доповідь т. Шкіля (керівник — професор С. Ф. Фещенко), зроблена на високому науковому рівні, викликала великий інтерес серед присутніх. По даних результатах аспірант має декілька друкованих робіт.

Не менш цікавою була доповідь аспіранта т. Кравчука. Склавши оригінальну установку та розв'язавши складну математичну задачу, він одержав ряд нових результатів. Доцент В. М. Коновалов та професор С. Ф. Фещенко відзначили, що дані результати обгрунтовуються як теоретично, так і експериментально, причому експериментальна частина слідує за теоретичною і підтверджує її; це дуже важливо при застосуванні результатів у виробництві.

Цікавими були також доповіді тт. Сенчихіної, Москаленко, Топольницької, Сіллера та інших. Всі вони одержали позитивну оцінку секції.

Учасники конференції висловились за те, щоб такий обмін досвідом проводився щороку.

На жаль, не всі наукові керівники взяли участь у роботі секції. Це до деякої міри знизило рівень наукової дискусії.

І. МАРКУШ.

Важлива форма роботи

Зв'язок педагогічного колективу нашого інституту з працівниками дитячих закладів підшефного Києво-Святошинського району весь час міцніє.

Так, наприклад, доценти О. М. Лещенко і Т. І. Дмитренко щомісяця проводять методоб'єднання вихователів дитячих садків району. На них читаються лекції з розвитку мови і рухів у дітей дошкільного віку, проводяться практичні заняття, спрямовані на формування навичок у самих слухачів, обговорюються відкриті заняття з дітьми у дитсадках.

Жвавий обмін думками по різних питаннях дошкільної педагогіки має однаково позитивне значення і для викладачів кафедри, і для вихователів дитсадків, взаємно збагачуючи їх знанням теорії і практики дошкільного виховання.

На фото: викладач **Т. І. Дмитренко** проводить методоб'єднання вихователів дитсадків району.

Виноградівському дитячому будинку — 50 років

У травні цього року педагогічна громадськість Закарпаття відзначала ювілейну дату — 50 років з дня заснування Виноградівського дитячого будинку для аномальних дітей.

У житті педагогічного колективу і дітей дитячого будинку це була справді визначна подія. На ознаменування цієї дати на подвір'ї дитячого будинку (біля головного корпусу) було відкрито пам'ятник видатному радянському педагогові А. С. Макаренку, а 19 і 20 травня відбулась ювілейна наукова сесія, в роботі якої взяли участь науковці Москви, Києва, керівні працівники дитячих будинків багатьох областей України.

Учасники сесії заслухали та обговорили такі доповіді: «Історія будинку та його завдання на найближчий період», «Організація навчально-виховної роботи в спецшколах», «Трудове навчання дітей-імбецилів», «Трудове влаштування дітей-переростків («імбецилів»)».

Сама історія Виноградівського дитячого будинку є наочним показником великих переваг соціалістичного ладу.

До Радянської влади про долю дітей-сиріт на Закарпатті ні угорський, ні чеський уряди ніколи не дбали. Їх «турботи» зводились тільки до виділення мізерних коштів на утримання таких будинків. Існували ж дитячі будинки в основному на кошти, зібрані добровільними товариствами.

Надто обмежені кошти, яких невистачало навіть на харчування, звичайно, позбавляли можливості розгортати і навчально-виховну роботу серед дітей. Про трудовлаштування їх ніхто, по суті, не турбувався. Ця справа розв'язувалася дуже просто. Після того, як діти досягали 14—15 років, їх, здебільшого, використовували як фізичну силу в куркульських і поміщицьких господарствах.

Зовсім іншим стало становище сиріт після встановлення на Закарпатті Радянської влади.

Комуністична партія і Радянська влада все зробили для того, щоб перетворити дитячі будинки у справжні навчально-виховні заклади.

Для навчання і виховання дітей у Виноградівському дитячому будинку створені найкращі умови. Заклад повністю перебуває на державному утриманні. Тут навчаються і виховуються 200 дітей. Будинок має добротні приміщення, в достатній кількості є м'який і твердий інвентар; діти забезпечуються добрим харчуванням, одягом, взуттям. При будинку є школа, різні майстерні, клуб, бібліотека.

Колективом педагогів і вчителів все робиться для того, щоб діти ніколи не відчували свого сирітства або нестатків.

Дитячий будинок очолює Михайло Федорович Попадич. Це прекрасна людина, великий ентузіаст. Він по-батьківському дбає про кожну дитину.

Охоче працюють діти і в різних майстернях, які повинні задовольняти їх життєві потреби (в одязі, взутті та ін.).

Учасники наукової сесії з великим задоволенням проглянули різноманітну і цікаву програму художньої самодіяльності у майстерному виконанні вихованців дитячого будинку.

Хороше враження справляє і працьовитий колектив учителів та вихователів цього дитячого закладу.

Під час відкриття пам'ятника А. С. Макаренку педагогічний колектив будинку оголосив своїм девізом такий вислів великого педагога: «Я не знаю жодного випадку, коли б правильне виховання дало погані наслідки». Немає сумніву, що цей девіз, покладений в основу виховної роботи з дітьми, дасть свої прекрасні плоди.

Побажаємо ж всьому педагогічному колективу Виноградівського дитячого будинку нових творчих успіхів у його складній, але благородній праці по вихованню підростаючого покоління в комуністичному дусі.

Д. ШЕЛУХІН,
кандидат педагогічних наук.

На фото: відкриття пам'ятника **А. С. Макаренку** на подвір'ї Виноградівського дитячого будинку.

У наших друзів — „потьомкінців"

Наші читачі вже знають про те, що в Московському педагогічному інституті ім. В. П. Потьомкіна є художньо-графічний факультет. Під керівництвом висококваліфікованих педагогів-митців студенти тут оволодівають складним і цікавим мистецтвом скульптури, живопису, графіки.

На знімках: справа — студентки на заняттях з малюнка, зліва — викладачі **М. С. Голубенков, А. М. Сєров** (декан факультету) та **В. Є. Виноградов** відбирають картини на виставку студентських робіт.

НАШ календар

Композитор-патріот

20 червня минає 50 років з дня смерті геніального російського композитора М. А. Римського-Корсакова.

Творчість його охоплює різноманітні музичні жанри: він створив 10 опер, цілий ряд симфонічних творів, кантат, близько 80 романсів тощо.

Постать Римського-Корсакова, як композитора формувалася в епоху демократичного піднесення 60-х років. Він належав до плеяди видатних композиторів «Могучої кучки», які в жорстоких умовах царизму зуміли прославити російське музичне мистецтво і, беручи в основу народну творчість, підняти його на недосяжну висоту. Великий композитор, разом з іншими передовими представниками російської реалістичної музики (П. І. Чайковським, О. П. Бородіним, М. Г. Мусоргським та іншими), твердо відстоював принцип реалізму і високої ідейності в музиці.

Провідною темою його творчості є тема Батьківщини: рідного побуту, природи, мистецтва, народної фантастики, почуттів і сподівань народу.

Опера — основний жанр у творчості Римського-Корсакова. Тематика опер надзвичайно різноманітна, але провідною в них є тема російської казки. У поетичних казкових образах композитор оспівує перемогу добра над злом, прославляє силу мистецтва, красу життя і кохання.

Вже в похилому віці Римський-Корсаков створив опери «Кащей безсмертний» і «Золотий півник», просякнуті гострим сарказмом. Казкові образи в них у алегоричній формі провіщали неминучість загибелі царизму.

Симфонічні твори композитора програмні. Сюїта «Шахерезада», поема «Садко», «Іспанське каприччіо», кантата «Світезянка», романс «На холми Грузії» і багато інших творів — це перлини у скарбниці російської музики.

Твори великого композитора чарують своєю гармонійною рівновагою і внутрішньою натхненністю, тією красою, від якої мистецтво існувати не може.

Величезну роль в історії російської музики мала діяльність Римського-Корсакова як педагога (з 1871 року він — професор Петербурзької консерваторії), який виховав чудову плеяду композиторів: Глазунова, Лядова, Паліашвілі, Лисенка, М'ясковського, Прокофф'єва, Спендіарова і ін.

Музична діяльність Римського-Корсакова завжди мала яскраво виявлений суспільний характер. Він завершив геніальні твори рано померлих друзів (Бородіна, Мусоргського) та сприяв виданню їх.

У буремний 1905 рік композитор гаряче підтримав студентські вимоги, спрямовані проти консерватизму та сваволі дирекції, і був звільнений з консерваторії; це викликало глибоке обурення передової громадськості Росії.

Життя, творчість і діяльність Римського-Корсакова свідчать про те, що він був у самій гущі музично-громадських інтересів свого часу, був музикантом-просвітителем, який весь свій талант і здібності віддавав Батьківщині.

Музика композитора-патріота пробуджує найблагородніші і найпрекрасніші почуття людей і завжди служитиме людству і його боротьбі за прогрес і справедливість на землі.

А. СПІВАК.

Наближається заслужений відпочинок

У літній період в санаторіях та будинках відпочинку країни побувають 50 працівників нашого інституту. Путівки будуть як соцстрахівські (тридцятипроцентні), так і придбані за власні кошти.

Оздоровлення і відпочинок студентів буде проведено таким чином.

Путівки до санаторіїв одержать 25 осіб, у будинки відпочинку — 45.

Крім того, в липні та серпні у спортивному таборі інституту, який розміститься в мальовничому районі Конча Заспа, відпочиватимуть 150 студентів.

Зараз інститут проводить підготовчу роботу до відкриття спортивно-оздоровчого табору: виготовляються палатки, підбирається персонал, проводиться відбір студентів по академгрупах факультетів.

Близько 20 студентів будуть забезпечені туристськими та альпіністськими путівками. Організовуються також самодіяльні студентські екскурсії до Москви, Ленінграда і Одеси. З 1-го по 15 серпня буде проведено три групових екскурсії (в кожне із зазначених міст) тривалістю 10—12 днів. Екскурсіями охоплюватимуться кращі студенти, які ударно попрацюють у сільському господарстві або в піонерських таборах.

Для залучення якомога більшого числа студентів у цікаві корисні екскурсії створено екскурсійно-туристське бюро, яке має організовувати через екскурсійно-туристську базу одноденні і дводенні екскурсії і туристські походи по історичних місцях м. Києва та його околицях. У таких екскурсіях і походах візьмуть участь 250—300 студентів.

Заплановано також проводити колективні виїзди на Дніпро в ліс.

Для товаришів, які влітку виїжджатимуть з міста, а також для студентів-заочників у клубі інституту в час канікул проводитимуться цікаві лекції, концерти та розваги.

У спортивному клубі продовжуватимуться тренування студентів-розрядників.

Д. НІКОЛЕНКО,
голова профкому.

ДО УВАГИ СТУДЕНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ, ПРАЦІВНИКІВ ІНСТИТУТУ!

У виставочному павільйоні (вул. Жовтневої революції, 5) щоденно (крім понеділка) з 9 до 19 години **відкрито виставку творів радянських художників** за 1955—1957 рр. (живопис, скульптура, графіка).

В. о. редактора
Ю. ПОЛУДНЕНКО

БФ 11217. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друк. КДПІ, Франка, 44. Зам. 603.